ODLOČBA KOMISIJE

z dne 28. maja 2009

o spremembi Direktive Sveta 76/769/EGS v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi organokositrnih spojin za prilagoditev Priloge I k Direktivi tehničnemu napredku

(notificirano pod dokumentarno številko C(2009) 4084)

(Besedilo velja za EGP)

(2009/425/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 76/769/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov [1] ter zlasti člena 2a Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Trisubstituirane organokositrne spojine so se v preteklosti najpogosteje uporabljale v barvah proti obraščanju na ladjah. Vendar je bilo ugotovljeno, da takšne barve pomenijo tveganje za vodne organizme zaradi posledičnih endokrinih motenj. Uporaba organokositrnih spojin v barvah proti obraščanju je bila zato omejena z Direktivo 76/769/EGS in Uredbo (ES) št. 782/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2003 o prepovedi organokositrnih spojin na ladjah [2]. Poleg tega se trisubstituirane organokositrne spojine v skladu z Direktivo 98/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 o dajanju biocidnih pripravkov v promet [3] ne smejo več uporabljati kot biocidi. Vendar se izdelki, obdelani s takšnimi biocidi, še vedno lahko uvažajo v Skupnost.

(2) Disubstituirane organokositrne spojine, vključno zlasti z dibutilkositrnimi spojinami (DBT) in dioktilkositrnimi spojinami (DOT), se najpogosteje uporabljajo v potrošniških izdelkih, v katerih delujejo kot stabilizatorji ali katalizatorji.

(3) Ugotovljeno je bilo, da uporaba organokositrnih spojin v potrošniških izdelkih pomeni tveganje za zdravje ljudi, zlasti otrok. Specifična tveganja za zdravje otrok in odraslih pri različnih potrošniških izdelkih so bila opredeljena v oceni tveganja [4], Znanstveni odbor Komisije za zdravstvena in okoljska tveganja (SCHER) pa jih je potrdil v mnenju z dne 30. novembra 2006 [5].

(4) Čeprav imajo disubstituirane in trisubstituirane organokositrne spojine enake škodljive posledice za zdravje, in sicer imunotoksičnost prek priželjca, ter delujejo kumulativno, je učinek trisubstituiranih spojin (kot sta TBT in TPT) večji od učinka disubstituiranih spojin (DOT in DBT). Trisubstituirane spojine, ki se izločajo iz potrošniških izdelkov ali izdelkov za poklicno uporabo, poleg tega lahko imajo škodljive posledice za okolje, zlasti za vodne organizme. Zato je treba uvesti strožje omejitve za izdelke, ki vsebujejo trisubstituirane organokositrne spojine.

(5) Nekatere spojine DBT (dibutilkositrov diklorid, CAS: 683-18-1, in dibutilkositrov hidrogenborat, CAS: 75113-37-0) bodo v okviru Direktive Sveta 67/548/EGS [6] kmalu razvrščene kot strupene za razmnoževanje, v kategorijo 2, posledično pa bo potrošnikom prepovedano prodajati snovi in mešanice snovi, ki vsebujejo te spojine [7]. Zato je treba uvesti strožje omejitve za izdelke, ki vsebujejo spojine DBT, pri čemer je treba za dodatno obdobje dovoliti nadaljnjo uporabo samo tistih spojin, pri katerih ni možno uporabiti ustreznih alternativ, kot so katalizatorji v tesnilih, barvah in premazih RTV-1 in RTV-2 ali stabilizatorji iz PVC v nekaterih izdelkih (na primer premazana vlakna, profili iz PVC), da se omogoči razvoj ustreznih alternativ, ali kadar zadevne izdelke že ureja druga, bolj specifična zakonodaja.

(6) Izpostavljenost spojinam DOT je najvišja pri nekaterih posebnih potrošniških izdelkih, kot so potiskan tekstil, rokavice, obutev, stenske in talne obloge, higienski izdelki za ženske, plenice in dvokomponentni silikonski kalupi.

(7) Kljub razpoložljivosti alternativ za večino uporab, ki bodo omejene, bodo nekateri proizvajalci izdelkov, ki vsebujejo DOT in DBT, potrebovali čas za prilagoditev, zato je treba za te uporabe predvideti ustrezno prehodno obdobje.

---

[1] UL L 262, 27.9.1976, str. 201.
[2] UL L 115, 9.5.2003, str. 1.
[3] UL L 123, 24.4.1998, str. 1.
[4] Študije o oceni tveganja glede ciljnih potrošniških uporab nekaterih organokositrnih spojin. Študija RPA, dokončana septembra 2005. http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies_en.htm
[5] http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/scher_opinions_en.htm
[6] UL 196, 16.8.1967, str. 1.
[7] V skladu s točkami 29, 30 in 31 Direktive 76/769/EGS.

(8) Direktivo 76/769/EGS je zato treba ustrezno spremeniti.

(9) Ta odločba ne posega v zakonodajo Skupnosti, ki določa minimalne zahteve za zaščito delavcev, kot je Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu ([1]), ter posamezne direktive, ki temeljijo na navedeni direktivi, zlasti Direktiva 2004/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu (šesta posebna direktiva v skladu s členom 16(1) Direktive Sveta 89/391/EGS) (kodificirana različica) ([2]) in Direktiva Sveta 98/24/ES z dne 7. aprila 1998 o varovanju zdravja in zagotavljanju varnosti delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim dejavnikom pri delu (štirinajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) ([3]).

(10) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora za prilagoditev direktiv o odstranjevanju tehničnih ovir v trgovini z nevarnimi snovmi in pripravki tehničnemu napredku –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Priloga I k Direktivi 76/769/EGS se spremeni v skladu s Prilogo k tej odločbi.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 28. maja 2009

Za Komisijo

Günter VERHEUGEN

Podpredsednik

([1]) UL L 183, 29.6.1989, str. 1.
([2]) UL L 158, 30.4.2004, str. 50.
([3]) UL L 131, 5.5.1998, str. 11.

PRILOGA

Pod točko 21, „Organokositrne spojine“, v Prilogi I k Direktivi 76/769/EGS se dodajo naslednji odstavki:

„4. Trisubstituirane organokositrne spojine

(a) Trisubstituirane organokositrne spojine, kot so tributilkositrne (TBT) spojine in trifenilkositrne (TPT) spojine, se od 1. julija 2010 ne uporabljajo v izdelkih, kadar je njihova koncentracija v izdelku ali delu izdelka večja od ekvivalenta 0,1 mas. % kositra.

(b) Izdelki, ki niso v skladu z odstavkom 4(a), se po 1. juliju 2010 ne dajo v promet, razen izdelkov, ki so že v uporabi v Skupnosti pred navedenim datumom.

5. Dibutilkositrne (DBT) spojine

(a) Dibutilkositrne (DBT) spojine se po 1. januarju 2012 ne uporabljajo v mešanicah snovi in izdelkih za oskrbo splošne javnosti, kadar je njihova koncentracija v mešanici snovi ali izdelku ali delu mešanice ali izdelka večja od ekvivalenta 0,1 mas. % kositra.

(b) Izdelki in mešanice snovi, ki niso v skladu z odstavkom 5(a), se po 1. januarju 2012 ne dajo v promet, razen izdelkov, ki so že v uporabi v Skupnosti pred navedenim datumom.

(c) Z odstopanjem se odstavka 5(a) in (b) do 1. januarja 2015 ne uporabljata za naslednje izdelke in mešanice snovi za oskrbo splošne javnosti:

— enokomponentne in dvokomponente vulkanizacijske tesnilne mase za uporabo pri sobni temperaturi (tesnilne mase RTV-1 in RTV-2) in lepila,

— barve in premazi, ki vsebujejo spojine DBT kot katalizatorje, ko se uporabljajo na izdelkih,

— profili iz mehkega polivinil klorida (PVC), bodisi samostojni ali koesktrudirani s trdim PVC,

— vlakna, premazana s PVC, ki vsebuje spojine DBT kot stabilizatorje, ko so namenjena za zunanjo uporabo,

— zunanje cevi in žlebi za deževnico in pribor zanje ter zaščitni material za strešnike in fasade.

(d) Z odstopanjem se odstavka 5(a) in (b) ne uporabljata za materiale in izdelke, ki jih ureja Uredba (ES) št. 1935/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili (*).

6. Dioktilkositrne (DOT) spojine

(a) Dioktilkositrne (DOT) spojine se po 1. januarju 2012 ne uporabljajo v naslednjih izdelkih, ki se dobavljajo splošni javnosti ali jih splošna javnost uporablja, kadar je njihova koncentracija v izdelku ali delu izdelka večja od ekvivalenta 0,1 mas. % kositra:

— tekstilni izdelki, ki so namenjeni za uporabo v stiku s kožo,

— rokavice,

— obutev ali del obutve, namenjene za uporabo v stiku s kožo,

— stenske in talne obloge,

— izdelki za nego otrok,

— higienski izdelki za ženske,

— plenice,

— dvokomponenta vulkanizacijska oprema za oblikovanje za uporabo pri sobni temperaturi (oprema za oblikovanje RTV-2).

(b) Izdelki, ki niso v skladu z odstavkom 6(a), se po 1. januarju 2012 ne dajo v promet, razen izdelkov, ki so že v uporabi v Skupnosti pred navedenim datumom.

(*) UL L 338, 13.11.2004, str. 4.“